

Stanovisko vlády

**k návrhu Zastupitelstva Moravskoslezského kraje na vydání zákona,
kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu),
ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 377)**

Vláda na své schůzi dne 19. ledna 2015 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z těchto důvodů:

1. Pokud jde o návrh na doplnění podezření z přestupků spočívajících v překročení nejvyšší dovolené rychlosti mezi důvody pro zadržení řidičského průkazů, je předložený návrh zákona nekoncepční, neboť vedle překročení nejvyšší dovolené rychlosti se podle zákona o silničním provozu sankce zákazu činnosti obligatorně ukládá také za několik dalších přestupků, například za porušení zákazu předjíždění nebo opakované nedání přednosti v jízdě. Návrh by tak vytvářel neodůvodněně nerovné postavení mezi přestupci, kteří se dopustili překročení nejvyšší dovolené rychlosti, a pachateli jiných, přinejmenším srovnatelně závažných deliktů, a to bez ohledu na jejich případné následky. Nerovné postavení by však navíc vznikalo i mezi jednotlivými řidiči, kteří se dopustili překročení nejvyšší dovolené rychlosti, neboť řada takových přestupků je zjišťována pomocí automatizovaných technických prostředků a na tyto přestupky by navrhované opatření nedopadalo; vztahovalo by se tedy jen na některé případy stejného druhu.
2. Zadržení řidičského průkazu jako nástroj výrazně zasahující do práv řidiče bez ohledu na to, že ještě nebylo rozhodnuto o vině a sankci za konkrétní delikt, lze považovat za opodstatněné pouze v případech, kdy řidič s ohledem na svůj stav (například ovlivnění návykovou látkou) nebo předchozí chování (například

zavinění dopravní nehody se závažnými následky nebo řízení motorového vozidla bez příslušného řidičského oprávnění) představuje zvlášť významné ohrožení bezpečnosti silničního provozu. Uplatnění tohoto institutu by však rozhodně nemělo být nástrojem k odstranění procesních obtíží v řízení, v němž má být teprve rozhodnuto, zda se řidič vůbec přestupku dopustil, o jaký přestupek se jedná a jaká mu za tento přestupek bude uložena sankce.

3. Zadržení řidičského průkazu by přinejmenším v některých případech překročení nejvyšší dovolené rychlosti bylo zcela nepřiměřeným opatřením také vzhledem k obvyklé době trvání řízení o přestupku, která by v řadě případů překračovala zákonem stanovenou výměru sankce zákazu činnosti, kterou by za daný přestupek bylo možno uložit. Jestliže za opakované překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 20 km.h⁻¹ a vyšší v obci nebo o 30 km.h⁻¹ a vyšší mimo obec v období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců má být řidiči uložena sankce zákazu činnosti ve výměře od 1 do 6 měsíců, pak by zadržení řidičského průkazu řidiče nepřímou nutilo rezignovat na uplatnění jeho procesních práv v řízení o takovém přestupku, neboť jakékoliv, byť i naprosto legitimní, prodloužení tohoto řízení, jako například v případě uplatnění řádných opravných prostředků, by pro něj fakticky znamenalo prodloužení doby nemožnosti řídit motorové vozidlo nad dobu zákazu činnosti, který by mu za jeho jednání mohl být uložen.
4. Ani zavedení povinnosti Policie České republiky, Vojenské policie a obecní policie zaslat obecnímu úřadu příslušnému k vedení registru řidičů s oznámením o uložení pokuty v blokovém řízení vždy kopii pokutového bloku nepovažuje vláda za příliš účelné, neboť potřeba posouzení pokutových bloků nastává prakticky pouze v případech, kdy je záznam bodů v bodovém hodnocení zpochybněn námitkami, zatímco v ostatních případech by zasílání jejich kopií bylo zbytečné a přinášelo pouze určité zvýšení administrativní zátěže na straně Policie České republiky, Vojenské policie a obecní policie. Argumentace pro takový návrh odkazující na judikaturu Nejvyššího správního soudu (konkrétně rozsudek č.j. 5 As 39/2010 ze dne 24. srpna 2010), z níž podle předkladatele vyplývá, že samotné oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení nelze užít jako dostatečný podklad pro řízení o námitkách proti záznamu bodů, je navíc poněkud zavádějící. V jiném rozsudku (č.j. 3 As 19/2011 ze dne 4. ledna 2012) totiž tentýž soud

konstatoval, že správní orgán je povinen na základě obsahu námitek řidiče i obsahu samotného oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení posoudit, zda lze při zápisu do registru vycházet pouze z tohoto oznámení, či zda v řízení vyvstaly pochybnosti o údajích zde zaznamenaných, a je tudíž nutné tyto údaje prokázat pomocí dalších důkazů. Nelze tedy bez dalšího tvrdit, že oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení je nedostatečným podkladem pro záznam bodů v bodovém hodnocení a bez kopie pokutového bloku je nutno v námitkovém řízení všechny záznamy bodů vymazat.